

doi:10.15421/171663

УДК 316.012 (316.6)

Субститутні гендерні девіації за умов гендерної культури матриархату

І.О. СВЯТНЕНКО

Класичний приватний університет, Запоріжжя, Україна

Авторське резюме

Статтю присвячено проблемі субститутних гендерних девіацій в умовах матриархальної гендерної культури. Автором зроблено висновок про те, що субститутні гендерні девіації пов'язані перш за все: а) з всебічним морально-психологічним, фінансово-економічним, соціально-рольовим приниженням/периферизуванням чоловіка на рівні сім'ї, яка в своєму матриархальному різновиді підтримує м'яке андроцидарне середовище, основне призначення якого полягає в унезрученні чоловічого повсякдення з використанням технологій м'якої кастрації; б) з прихованими дискримінаційними практиками в різних соціальних сферах, перш за все - в сфері соціального, сімейного, військового, пенітенціарного законодавства, які реалізуються через створення погіршених умов перебування та утримання чоловіків в різних соціальних просторах, упередженого прийняття рішень щодо різних справ, де чоловічі інтереси загалом ігноруються (перш за все - у сімейних справах щодо розлучення, поділу майна, виховання дітей тощо), припущення щодо чоловіків ненормованого насильства, катувань, принижень особистої гідності при обмеженості зазначених дій та виявів щодо жінок. в) із загальною недовірою, гомофобією, моральною розкладеністю чоловічого середовища, відсутністю маскуліної солідарності, яка могла б істотним чином пом'якшувати наслідки соціопатичної деструктивності.

Ключові слова: гендер; девіації; гендерні девіації; субститутні гендерні девіації; матриархат; соціо-психічна кастрація; трансфігураційний гомосексуалізм

Interchangeable gender deviations are at the terms of gender culture of matriarchy

I.O. SVYATNENKO

Classic Private University, Zaporizhzhya, Ukraine

Abstract

Author's summary. The article is devoted substitutial gender deviations in terms of gender matriarchal culture. The authors concluded that substitutial gender deviations are primarily associated with: a) comprehensive moral, psychological, financial and economic, social and role-humiliation / periferization of husband at the family level, which in its matriarchal species supports soft androcidarial environment, the main purpose of which is the deterioration of the conditions of man's daily life with the use of soft castration technologies; b) with hidden discriminatory practices in various social spheres, first of all - in the field of social, family, military, prison legislation, implemented through the establishment of deterioration of conditions of stay and the content of women in different social spaces, biased decisions on various cases where men interests more often just ignored (first of all - in family affairs divorce, division of property, child rearing, etc.), the assumption of non-normalized relative to men of violence, torture and humiliation of personal dignity with limited these actions and manifestations against women; c) a general mistrust, homophobia, moral decay male environment, lack of masculine solidarity that could significantly mitigate the impact of sociopathic destructiveness.

Keywords: gender; deviation; gender deviation; deviation substitutial gender; matriarchy; social-psychical castration; transfigurative homosexuality

Субститутные гендерные девиации в условиях гендерной культуры матриархата

И.А. СВЯТНЕНКО

Классический приватный университет, Запорожье, Украина

Авторское резюме

Статья посвящена проблеме субститутных гендерных девиаций в условиях матриархальной гендерной культуры. Автором сделан вывод о том, что субститутные гендерные девиации связаны прежде всего: а) со всесторонним морально-психологическим, финансово-экономическим, социально-ролевым унижением / периферизированием мужа на уровне семьи, которая в своей матриархальной разновидности поддерживает мягкую андроцидарную среду, основное назначение которой заключается в ухудшении условий мужской повседневности с использованием технологий мягкой кастрации; б) со скрытыми дискриминационными практиками в различных социальных сферах, прежде всего - в сфере социального, семейного, военного, пенитенциарного законодательства, реализуемых через создание ухудшенных ус-

© I. O. Svyatnenko, 2016

ловий перебування і содержания мужчин в различных социальных пространствах, предвзятого принятия решений по различным делам, где мужские интересы чаще всего игнорируются (прежде всего – в семейных делах по разводу, разделу имущества, воспитанию детей и т.п.), допущение относительно мужчин ненормированного насилия, пыток, унижений личного достоинства при ограниченности указанных действий и проявлений в отношении женщин; в) с общим недоверием, гомофобией, моральной разложением мужской среды, отсутствием маскулинной солидарности, которая могла бы существенным образом смягчать последствия социопатической деструктивности.

Ключевые слова: гендер; девиации; гендерные девиации; субститутные гендерные девиации; матриархат; социопсихическая кастрация; трансфигурационный гомосексуализм

Постановка проблеми. Гендерна культура будь-якого суспільства припускає як унормовану (нормативну) так і девіантну гендерну поведінку. В попередніх публікаціях автор вже звертався до аналізу особливостей гендерної культури України, вказавши на такі її ключові особливості, як матриархальність, феміноцентричність і фемінолатричність, мізоандричність та андроцидарність. Автору вдалося дійти до висновку про те, що, по-перше, гендерний аттрактор цієї гендерної культури є вираженням хтонічною складовою менталітету українства, яким є образ Великої Матері-землі.

Поруч із хтонічністю, себто зв'язком самого образу із проявами тваринного та рослинного безвідомого, мати-земля виражає також і хаотичне начало, себто стан відсутності форми та оформленості. В цьому самому стані психологічним та соціальним відповідником землі як хтону є хаосу є жіноча емоційність (якій відповідає непросвітленість та безформність) та матриархальність як вираження гендерної влади цієї безформності на рівні сім'ї як мікро-сегмента соціальності. Особливістю України є злиття означених складників хтонічності і хаотичності язичницького розуміння землі із атрибутикою сакралізованої в православ'ї Пресвятої Богородиці, що створює цікавий синкрет, який уможлиблює легітимацію матриархату як складника соціальної моралі.

Матриархат набуває інституційованості через систему гендерної соціалізації на всіх її рівнях (соціалізація в рамках сім'ї, в закладах дошкільної, середньої та вищої освіти). Ця система нав'язує і насаджує гендерні сценарії всебічної культурної, соціальної та психічної кастрації носіїв маскулінної гендерної ідентичності шляхом репресії, дискредитації, маргіналізації чоловіцтва як гендерно-демографічної групи.

Статтю присвячено проблемі субститутних гендерних девіацій в умовах матриархальної гендерної культури.

Аналіз досліджень та публікацій. Теоретико-методологічні засади проблеми досліджувалися в працях Ш. Берн, Т. Бендас, І. Кона, Ю. Романенка, Ю. Розі, В. Крячка, Г. Бондар, О. Новосолова. Зазначені автори досліджують, перш за все, ментальний контекст проявів андроцидарності української культури (В. Крячко); соціо-гендерні (релігійно-моральні) складники нерівності в українському

суспільстві (Г. Бондар); демосоціологічні закономірності скорочення чоловічої популяції; дифузії ідентичності як корелянта дефіцитарності маскулінного начала та ноопатії (Ю. Романенко); матриархальної держави як інструменту андроциду та забезпечення фактичного матриархального расизму в деяких пострадянських державах (О. Новосолов) [1-10].

Виклад основного матеріалу. Механізми культурної, соціальної та психічної кастрації маскуліноморфів та маскуліноідів стають морально-етична деагресивізація шляхом прямого обмеження лідерства та висуванства; нав'язування системи зовнішньозалежного оцінювання особи чоловіка, режиму відсутності внутрішньогрупових референцій; блокування цілеспрямованої агресії шляхом створення умов знецінення конструюючого інтелекту на користь репродуктивного (що дозволяє віддавати переваги на всіх рівнях системи соціалізації жінкам); блокування цілеспрямованої агресії шляхом сексуальної депривації та дискредитування носіїв маскулінної ідентичності, які дозволяють собі відкрите вираження своїх гендерних амбіцій.

Результатом культурної, соціальної та психічної кастрації стає субмісивність чоловіків як носіїв маскулінної ідентичності щодо носіїв феміної та квазіфеміної ідентичності, що створює передумови для жінкозалежного статусу чоловіцтва як спільноти, яка має здійснювати щодо жінок та дітей допоміжні (а не провідні, лідерські) функції.

Прихованим результатом субмісивності стає не просто культурна та соціально-рольова залежність чоловіків, а їх всебічна депотенціалізованість як суб'єктів соціального інтелекту та соціальної ініціативи. Відповідного заломлення зазначена депотенціалізованість набуває також і в сфері сексуальної культури. Оскільки в останній вкорінюється матриархальний сексизм, чоловіки втрачають не просто ініціюючі ролі, вони перестають бути акторами ініціюючої сексуальної поведінки і носіями маскулінної статевої агресії.

Всебічна деагресивізація сексуальної поведінки стає можливою через всебічну дресуру та заміну сексуальної агресії різноманітними сурогатами, зокрема - романтично-пригодувальними відносинами, еротоманією, шопінгом, алкоголізацією, непродуктивною буліфагією тощо. Маскуліноморфи та маскуліноіди позбав-

ляються права на самостійний побутовий дискурс, гендерна тематика якого підлягає всебічному відформатовуванню з боку феміноморфів та феміноїдів. Наслідком придушення базисної щодо тіла гендерної ідентичності маскуліноморфів та маскуліноїдів стає гендерне розщеплення свідомості та поведінки як у чоловіків, так і у жінок. Чоловіки змушені відтворювати особливості феміноморфних та феміноїдних ідентичностей, штучно нейтралізуючи власну сексуальну агресію шляхом її переведення в площину девіантного саморуйнування або ж кримінальних форм активності.

Їх гендерна свідомість та поведінка оперують подвійними стандартами, такого ж подвоєння зазнають і гендерні експектації. Від чоловіків, з одного боку, вимагають ініціативи, наступальності, твердості, проте, при найменших виявах зазначених особливостей, піддають відповідну поведінку певним формам соціально-моральної та «правової» репресії.

Легітимності набувають переважно чуттєво-імпульсивні прояви чоловічої агресії, яка, до того ж, має субмісивну щодо жіночої агресії форму прояву (самочинна ініціатива прояву чоловіками будь-якої свідомісної і самочинної агресії репресується в моральний або юридичний спосіб).

З іншого боку, відбувається агресивне розгвинчування жінок, які отримують карт-бланш на реалізацію агресії в більшості доступних форм. Такі регулярні тренування в агресії (починаючи від фізичного насильства над чоловіками в дошкільних та шкільних дитячих закладах і закінчуючи судово-процесуальним насильством у вигляді «узаконеного» рейдерства над чоловіком – відбирання майна, дитини і т.п.) уможливають гендерне позиціонування жінок як квазімаскуліноморфів (квазімаскуліноїдів) і умівають відповідні гендерні перверсії.

Всебічна заблокованість чоловіків у реалізації відкритої сексуальної агресії при заохоченні її прихованих форм вмотивовує не лише до звичайної (біологічно-відповідної гетеросексуальної) поведінки, але і до різноманітних девіацій. На відміну від жінок, для чоловіків ці девіації зміщуються із власне-сексуальної сфери в несексуальну (соціально-економічну, службову та соціокультурну).

Розглянемо декілька варіантів гендерних девіацій, які є похідними від матриархату і феміноцентричної гендерної культури.

1) андрофобія та гомофобія, яка полягає в проявах відкритої/прихованої ворожості фемінних та феміноїдних чоловіків та квазімаскуліних жінок щодо маскуліноморфів та маскуліноїдів. Важливо зазначити, що в матриархальній гендерній культурі здійснюється насадження недовіри чоловіків одне до одного, що є підкріпленим відсутністю референцій чоловіцтва як гендерно-демографічної спільноти.

Спілкування чоловіків одне з одним піддається відкритому або прихованому остракізму, висміюванню, гендерному форматуванню (у вигляді перешкоджанню жінок спілкуванню чоловіків в чисто чоловічих компаніях). Такому стану сприяють в тому числі і насаджувані жінками і матерями сексуальні страхи, всебічна демонізація та скотомізація чоловіків із маскуліною ідентичністю шляхом приписування їм звіроподібних та морально-низемних властивостей на тлі всебічної п'єдесталізації/ідеалізації жінок;

2) непродуктивна конкуренція в різноманітних колективах, яка виявляється у формі прихованої ворожості, лицемірстві, плітках, мобінгу, створенні штучних перешкод для будь-якої мобільності, саботажу. За рахунок андрофобії та гомофобії в чоловічому середовищі вкорінюються лицемірство, недовіра, переставляють працювати механізми афіліації та групової соціотерапії, які, зазвичай дозволяють чоловікам психологічно підтримувати одне одного, забезпечувати розрядку на рівні вербальної комунікації.

Оскільки безумовним медіатором комунікації чоловіків стає жінка, то сама її присутність стає чинником заблокування прозорого та відвертого спілкування; заблокування виявляється через форматування комунікативного простору в напрямі корекції теми спілкування, можливостей послугоування специфічною лексикою (в тому числі обсценною), обмеження часових можливостей спілкування тощо.

Медіаторство жінки в умовах матриархату здійснюється не лише при спілкуванні «віч-на-віч», але і за умов заочної оцінки дружніх та товариських стосунків чоловіка, в яких жінки здійснюють відповідне ранжування, що немінучим чином впливає як на формування соціального капіталу, так і на можливості виконання чоловічою спільнотою соціотерапевтичних функцій.

Зрозуміло, що фундаментальне чоловіче право на вибір партнерів по комунікації не просто зазнає обмежень і спотворень на мікрорівні. Відбувається декапіталізація чоловічих стосунків на рівні гендерної спільноти, що призводить до втрати суспільством в цілому механізмів вертикальної інтеграції. Нав'язуваний жінками режим переважних горизонтальних комунікацій при переважанні емоційно-особистісних механізмів відбору партнерів по комунікації зводить внутрішньо-спільнотну комунікацію нанівець, що остаточно підриває основи селекції за ознаками діяльнісної ефективності. Більше того: властивий матриархату механізм емоційно-особистісного відбору, поширюючись в суспільстві, призводить до закономірної втрати міжспільнотних та міжінституційних зв'язків.

Наслідком цього стає, як зауважує Ю. Романенко, перетворення суспільства-системи на

суспільство-агрегат, в якому переважають зовнішні «скріпи» і утворюються домени приватної ініціативи в публічних інститутах, що делегитиме останні. Маємо зауважити, що хоча і гіпотетичним, але високоймовірно-верифікованим може бути твердження щодо кореспондентності між матриархатом і непотизмом як проявом феодалізму в Україні [10, с. 80-115]. Звісно, що вищезазначена авторська теза потребує розгорнутішого емпіричного обґрунтування, проте, навіть за відсутності прямих доказів, їй не бракує непрямих;

3) психологічне та фізичне насильство в ієрархічних спільнотах, в тому числі – в військових частинах, пенітенціарних установах і т.п., яке не має раціональної вмотивованості. Найпоширенішими різновидами такого насильства є насильство в збройних силах та пенітенціарних установах, хоча невиключеними є також різноманітні випадки психологічного насильства в інших закритих спільнотах

Неможливість адаптуватись до девіантного середовища та фактичне табування всіх форм соціотерапевтичного розвантаження чоловіків вмотивовує останніх до саморуйнівних девіацій, серед яких найпоширенішими стають тютюнопаління, алкоголізація, наркотизація, суїцидальний трудовізм, резидуальне засмічує харчування (споживання харчових продуктів із шкідливими домішками та загалом їжі, шкідливої для здоров'я), дрес-мазохізм (носіння незручного, неадекватного погодним умовам або брудного одягу), недбале ставлення до власного здоров'я та гігієнічних стандартів, що, врешті-решт, призводить до передчасної смерті;

4) Різновидами субститутних девіацій, поширених серед чоловіків, можна вважати також ті, які формуються на психо-сексуальному ґрунті в відношеннях до так званих вторинних девіацій.

Як уже відзначалося автором в одній з попередніх публікацій, гендерні ідентичності чоловіків та жінок в українській гендерній культурі формуються переважно як розщеплені (трансфігуровані), що зумовлює відповідну суперечливість соціогендерної поведінки в аспекті атрибутування у жінок чоловічих прав та обов'язків і відповідних соціальних експектацій щодо гендерної поведінки; в поведінці чоловіків переважає, відповідно, пасивно-фемінна складова, чому сприяє модель виховання, спрямована на порушення кордонів особи і легітимована в гендерній культурі завдяки гіперпротективності матерів щодо чоловіків (патерн, який зазнає продовження у шлюбі у вигляді гіперпротекції жінок щодо чоловіків). Таким чином, гендерна трансфігурація в міжособових партнерських та шлюбно-сімейних відносинах сприяє викривленню гендерної свідомості на догоду ідеології матриархального расизму та сексизму.

Продовженням матриархального расизму та сексизму стає трансфігураційний гомосексуалізм, під яким ми, в даному дослідженні, будемо розуміти інверсії сексуальної ідентичності, які, за умови їх витіснення і соціального репресування, заломлюються як у сексуальних, так і в несексуальних сферах соціальної діяльності, як-от: на рівні побутових комунікацій, соціальної моралі, виконання соціальних зобов'язань.

Трансфігураційний гомосексуалізм виявляється, перш за все, в атрибутуванні жінки як стандартизатора та експерта більшості людських відносин при поліщенні чоловікові сфери взаємодії «людина-техніка» та «людина-знакова система». Перебирання на себе всілякої ініціативи, в тому числі сексуальної, відбувається в різноманітних гендерних іграх, в яких відбувається, згідно зі словами О. Новосьолова, інверсія домінування.

Інверсія домінування здійснюється шляхом пасифікації чоловіка, себто, шляхом нав'язування йому режиму покори, безініціативності, знецінення його проєктів і т.п. При цьому жінки експлуатують багаточисельні матриархально-сексистські стереотипи, які мають на увазі за умови реалізації щодо чоловіків приховано-знецінюючу поведінку.

До каталогу подібних стереотипів включено настанови щодо визнання чоловіків обслуговуючим прошарком жінок та інструментом задоволення їх бажань; стереотип щодо інтелектуальних переваг та вищої чуттєвої розбірливості (емоційно-чуттєвої компетентності) жінок у порівнянні з чоловіками; стереотип щодо відсутності почуття власної гідності та охочості чоловіків до приниження та керівної ролі жінки; стереотип щодо чоловічої неспроможності вирішувати побутові проблеми; стереотип щодо сексизму, девіантності та інфантильності чоловіків.

За умов матриархату в українському суспільстві експлуатуються також міфи: а) щодо заміни відносин ієрархії на відносини партнерства, привнесення в суспільну свідомість таких «жіночих» цінностей, як миролюбність і творення (замість, мовляв, основоположних цінностей андрократії, якої в Україні практично не існувало); б) про неприпустимість статевої дискримінації (при її фактичній реалізації щодо чоловіків); в) про фундованість соціального порядку на принципах гендерної рівності та справедливості, що на практиці означає не стільки рівність прав, скільки гарантування жінкам можливостей необмеженого домінування за ширмою проголошеної рівності; г) про неприпустимість примусу, експлуатації та репресії по відношенню до жінки, а також міфологія толерантності як справжньої чоловічої чесноти.

Відповідним чином, жіноцтво створює умови для соціальної селекції чоловіків, які є носіями фемінної (квазімаскулінної) ідентичності

при збереженні соціально-рольових ознак гіпермаскулітності. Проте, останню можна розглядати як своєрідний компенсаторний вияв, що уможливило ситуаційне збереження життя в соціопатичних обставинах вмотивовування до морального розкладу та суїциду.

Ю. Медведєва (Ю. Розя) у своєму дисертаційному дослідженні та монографії з однойменною назвою з соціології смертності називає це явище «латентним аутоетноцидом» [8, с. 30-52], із чим автор цієї статті повністю погоджується. Єдиним уточненням могло б бути твердження щодо різної поширеності подібного явища в різних частинах популяції - чоловічій та жіночій. Те, про що Ю. Медведєва говорить як про загальносоціальну особливість, на нашу думку, можна віднести перш за все до чоловіків.

Резонами для подібного уточнення є те, що соціопсихічна кастрованість, зумовлена ноопатіями та стійким хаотичним станом, індукує суїцидальну мотивацію перш за все в чоловічому середовищі за умов викривлення гендерної ідентичності і згубного впливу усвідомлення значної поширеності трансфігураційного гомосексуалізму. Останній стає вже не сексуальною, а соціально-рольовою девіацією, яка за змістом співпадає із деструктивним втручанням/проникненням ентропійно-агресивізованих суб'єктів (перш за все – в особі органів держави) в сфері соціального життя, що ще зберігають острівці соціального порядку.

Висновки. Отже, субститутні гендерні девіації пов'язані перш за все:

а) з всебічним морально-психологічним, фінансово-економічним, соціально-рольовим припиненням/периферизуванням чоловіка на рівні сім'ї, яка в своєму матриархальному різновиді підтримує м'яке андроцидарне середовище, основне призначення якого полягає в унезрученні чоловічого повсякдення з використанням технологій м'якої кастрації. Цільовою настановою подібних практик є перетворення чоловіка на пасифіковану жертву, інструмент забаганок жінок та дітей, формуванням у хлопчиків фемінно-пасивних гендерних аутостереотипів;

б) з прихованими дискримінаційними практиками в різних соціальних сферах, перш за все – в сфері соціального, сімейного, військового, пенітенціарного законодавства, які реалізуються через створення погіршених умов перебування та утримання чоловіків в різних соціальних просторах, упередженого прийняття рішень щодо різних справ, де чоловічі інтереси загалом ігноруються (перш за все – у сімейних справах щодо розлучення,

поділу майна, виховання дітей тощо), припущення щодо чоловіків ненормованого насильства, катувань, принижень особистої гідності при обмеженості зазначених дій та виявів щодо жінок. Цільовою настановою подібних практик стає поглиблення депресивних та суїцидальних настроїв в чоловічому середовищі, що є вигідним правлячим групам із геноцидарними інтенціями;

в) із загальною недовірою, гомофобією, моральною розкладеністю чоловічого середовища, відсутністю маскулітної солідарності, яка могла б істотним чином пом'якшувати наслідки соціопатичної деструктивності. Загалом йдеться про брак гендерної моралі маскулітного чоловіцтва (в даному випадку – це не тавтологія, оскільки в Україні переважає фемінне і квазі-маскулітне чоловіцтво як номінальна соціогендерна спільнота).

Соціо-психічна кастрація посилюється за рахунок руйнівного впливу гомофобії на формування соціального капіталу чоловіків у чоловічому середовищі. Відносини між чоловіками за рахунок їх соціальної фемінізованості стають нестійкими, поверхневими та мінливо-множинними, що унезручує формування відносин у форматі дружби та товариства. Натомість відбувається формування фейкових (квазідружніх та квазітовариських) відносин із прихованими утилітарними мотивами, що призводить до знецінення предметно-діяльничої складової соціальної взаємодії та висуває на перший план непродуктивний корпоративізм. В умовах корпоративізму відбувається підміна продуктивної предметної діяльності сурогатними симуляціями, розрахованими не стільки на отримання корисного соціального ефекту, скільки на справляння позитивних вражень, необхідних для введення в оману та подальшого отримання тих чи інших вигод. Таким чином, відбувається формування соціального театру симуляційної інституційності, контакт з якою лише посилює настрої соціальної депресії, нігілізму, профанованості суспільного життя. Отже, актуалізована в статті проблема виходить за межі соціології гендеру, зачіпаючи макросоціологічні виміри української соціальності. Сама інституціалізованість матриархальних гендерних практик, які підтримують режим стійкої андроцидарності, виражає загальну інтенцію правлячих груп України на загальне скорочення популяції та створення етносоціального вакууму, необхідного для поглиблення процесів етнічного виродження та заміщення автохтонного населення транзиторними етнічними спільнотами із невизначеною ідентичністю.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Бендас Т.В. Гендерная психология. /Т.В. Бендас //Учебное пособие.-СПб.: Питер, 2006 - 431 с
2. Берн Ш. Гендерная психология. — СПб.: ПРАЙМ-ЕВРОЗНАК, 2002. -320 с.
3. Бондар Г.Г. Соціокультурні засади концептуалізації гендерної нерівності в українському суспільстві./

- Бондар Г.Г. - Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук за спеціальністю 22.00.01. - теорія та історія соціології.- Запоріжжя, Класичний приватний університет, 2012.-266 с.
4. Крячко В.І. Українська ментальність: соціодіагностичний аспект./В.І. Крячко.- Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук за спеціальністю 22.00.01. - теорія та історія соціології.- Запоріжжя, Класичний приватний університет, 2010.-216 с.
5. Кон И. С. Введение в сексологию. Курс лекций. Учебное пособие для вузов. — М.: Олимп, Инфра-М, 1999. — 288 с
6. Кон И. С. Клубничка на березке. Сексуальная культура в России. — 3-е изд., испр. и доп. — М.: Время, 2010. — 608 с.
7. Новоселов О. Женщина. Учебник для мужчин.- Электронный ресурс.- Режим доступа: <http://humans-ethology.com/#reader1>
8. Розя Ю.Ю. Смертність в Україні: теоретико-соціологічний аспект.- Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук за спеціальністю 22.00.01. - теорія та історія соціології.- Запоріжжя, Класичний приватний університет, 2013.-218с.
9. Романенко Ю.В., Святненко І.О., Поцелуйко А.О., Тащенко А.Ю., Медведєва Ю.Ю. Етнічні ідентичності в дзеркалі тілесності та практик харчування.- Монографія 5-ти авторів/Ю.В. Романенко, І.О. Святненко, А.О. Поцелуйко, А.Ю.Тащенко, Ю.Ю. Медведєва.- К.: Вид-во ДУТ, 2015.-437 с.
10. Этническая идентичность: социосистемологическое измерение геополитики/ ред.-коорд. Романенко Ю.В. [Я.В.Зоська, Ю.Ю. Медведєва, Ю.В. Романенко, И.А. Святненко, Н.В. Туленков, Е.А. Хомерики].- Монография.- К.: Меркьюри-Подолье, 2016.- 368 с.

Стаття надійшла до редакції 15.06.2016

REFERENCES:

1. Bendas, T.V., 2006. Gendernaya psihologiya [Hendernaya psychology]. Uchebnoe posobie. Piter, SPb. (in Russian).
2. Bern, Sh., 2002. Gendernaya psihologiya [Hendernaya psychology]. PRAYM-EVROZNAK, SPb. (in Russian).
3. Bondar, H.H., 2012. Sotsiokul'turni zasady kontseptualizatsiyi hendernoyi nerivnosti v ukrayins'komu suspil'stvi [Social and cultural foundations conceptualization of gender inequality in Ukrainian society]. Dysertatsiya na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata sotsiolohichnykh nauk za spetsial'nisty 22.00.01. - teoriya ta istoriya sotsiolohiyi. Klyasichnyy pryvatnyy universytet, Zaporizhzhya (in Ukrainian).
4. Kryachko, V.I., 2010. Ukrayins'ka mental'nist': sotsiodiahnostychnyy aspekt [Ukrainian mentality: sotsiodiahnostychnyy aspekt]. Dysertatsiya na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata sotsiolohichnykh nauk za spetsial'nisty 22.00.01. - teoriya ta istoriya sotsiolohiyi. Klyasichnyy pryvatnyy universytet, Zaporizhzhya (in Ukrainian).
5. Kon, I. S., 1999. Vvedenie v seksologiyu. Kurs lektsiy. Uchebnoe posobie dlya vuzov [Introduction to sexology. Lecture course. Textbook for high schools]. Olimp, Infra-M, Moscow (in Russian).
6. Kon, I. S., 2010. Klubnichka na berezke. Seksualnaya kultura v Rossii [Strawberries on birch. Sexual Culture in Russia]. Vremya, Moscow (in Russian).
7. Novoselov, O. Zhenschina. Uchebnik dlya muzhchin [Female. Textbook for men]. Access: <http://humans-ethology.com/#reader1> (in Russian).
8. Rozya, Yu.Yu., 2013. Smertnist' v Ukrayini: teoretyko-sotsiolohichnyy aspekt [Mortality in Ukraine: theoretical and sociological aspect]. Dysertatsiya na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata sotsiolohichnykh nauk za spetsial'nisty 22.00.01. - teoriya ta istoriya sotsiolohiyi. Klyasichnyy pryvatnyy universytet, Zaporizhzhya (in Ukrainian).
9. Romanenko, Yu.V., Svyatnenko, I.O., Potseluyko, A.O., Tashchenko, A.Yu., Medvyedyeva, Yu.Yu., 2015. Etnichni identychnosti v dzerkali tilesnosti ta praktyk kharchuvannya [Ethnic identity in the mirror and practice physicality of food]. Vyd-vo DUT, Kyiv (in Ukrainian).
10. Etnicheskaya identichnost: sotsiosistemologicheskoe izmerenie geopolitiki [Ethnic identity: sotsiosistemologicheskoe dimension of geopolitics]. 2016. Merkyuri-Podole, Kyiv (in Russian).

*Святненко Іван Олександрович – докторант
Класичний приватний університет
Адреса: 69000, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70-б*

*Svyatnenko Ivan O. – doctoral candidate
Classical private university
Address: 70-b, Zhukovskogo str., Zaporizhzhya, 69000
E-mail: romanenko.jura@gmail.com*

*Святненко Иван Александрович - докторант
Классический приватный университет
Адрес: 69000, г. Запорожье, ул. Жуковского, 70-б*